TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN KRÔNG ANA** **TỈNH ĐẮK LẮK**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 02/2025/QĐST-VDS	*Krông Ana, ngày 13 tháng 6 năm 2025*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN KRÔNG ANA, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Đỗ Văn Thành.

Thư ký phiên họp: Ông Đỗ Hoàng Duy - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Krông Ana, tỉnh Đắk Lắk.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Krông Ana, tỉnh Đắk Lắk tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Nhất - Kiểm sát viên.

Ngày 13 tháng 6 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Krông Ana, tỉnh Đắk Lắk mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 23/2025/TLST-VDS, ngày 04 tháng 4 năm 2025 về việc: Yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 38/2025/QĐST-VDS, ngày 03 tháng 6 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Nguyễn Văn T, sinh năm 1940;

Địa chỉ: Thôn Q, thị trấn B, huyện K, tỉnh Đắk Lắk. Có đơn xin vắng mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Bà Nguyễn Thị T1; sinh năm 1967;

Địa chỉ: Số B, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

2. Ông Nguyễn Văn V; sinh năm 1971;

Địa chỉ: Số H, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

3. Bà Nguyễn Thị Thanh D; sinh năm 1976;

Địa chỉ: Thị trấn E, huyện C, tỉnh Đắk Nông.

4. Bà Nguyễn Thị H; sinh năm 1983;

Địa chỉ: Thôn Q, thị trấn B, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

5. Bà Nguyễn Thị Hải Y, sinh năm 1994;

Địa chỉ: Thôn Q, thị trấn B, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

6. Ông Nguyễn Tiến T2, sinh năm 2002;

Địa chỉ: Thôn Q, thị trấn B, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

(Đều có đơn xin vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự và bản tự khai, ông Nguyễn Văn T trình bày:

Ông T và bà Nguyễn Thị K kết hôn, sinh được 01 người con là cháu Nguyễn Thị H, sinh năm 1983, sau khi sinh cháu H một thời gian bà K qua đời.

Sau này ông T sống chung với bà Bùi Thị H1, sinh được 01 con chung cháu Nguyễn Thị Hải Y, sinh năm 1994. Đến năm 2018, ông T và bà H1 đăng ký kết hôn tại UBND thị trấn B, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

Từ lúc sinh ra cho đến nay , cháu H có những biểu hiện bất thường như chậm đi , chậm biết nói , không làm chủ được bản thân , việc ăn uống sinh hoạt cá nhân phải có người nhắc nhở, phụ giúp hoặc làm thay toàn bộ, cháu H được Trung tâm Y tế huyện K kết luận là bị Hội chứng Down là chứng bệnh về rối loạn di truyền nhiễm sắc thể . Hàng tháng H được nhận trợ cấp từ nhà nước. Do vậy, ông T làm đơn đề nghị Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị H mất năng lực hành vi dân sự.

Mục đích của yêu cầu: Để giải quyết vấn đề tài sản và nhân thân.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Bà Nguyễn Thị T1, ông Nguyễn Văn V, bà Nguyễn Thị Thanh D, bà Nguyễn Thị Hải Y, ông Nguyễn Tiến T3 là con ruột của ông Nguyễn Văn T và là anh, chị, em của bà Nguyễn Thị H trình bày: H bị bệnh Down từ nhỏ, không có khả năng lao động, không tự làm chủ được hành vi của mình, mọi sinh hoạt cá nhân đều phụ thuộc vào bố là ông Nguyễn Văn T. Nay ông T yêu cầu Tòa án giải quyết việc dân sự tuyên bố bà Nguyễn Thị H mất năng lực hành vi dân sự thì bà T1, ông V, bà D, bà Y, ông T2 đều đồng ý.

Người làm chứng ông Dương Xuân D1, bà Phạm Thị H2, ông Bùi Xuân H3 cùng trình bày: Ông, bà là hàng xóm với cháu Nguyễn Thị H, sinh năm 1983, ông bà ở sát bên cạnh nhà cháu Nguyễn Thị H từ năm 1994 cho đến nay, ông bà thấy cháu H bị bệnh Down từ nhỏ, không có khả năng lao động , không tự làm chủ được hành vi của mình , mọi sinh hoạt cá nhân đều phụ thuộc bố là ông Nguyễn Văn T.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Krông Ana, tỉnh Đắk Lắk sau khi đánh giá chứng cứ, tài liệu do đương sự xuất trình, trên cơ sở kết luận giám định của Trung tâm pháp y tâm thần tỉnh Đ đối với bà Nguyễn Thị H. Đề nghị Tòa án nhân dân huyện Krông Ana, tỉnh Đắk Lắk chấp nhận Đơn yêu cầu của ông Nguyễn Văn T về việc tuyên bố bà Nguyễn Thị H mất năng lực hành vi dân sự.

Căn cứ vào các chứng cứ và tài liệu đã được kiểm tra tại phiên họp; Căn cứ vào lời trình bày của các đương sự trên cơ sở xem xét đầy đủ, toàn diện chứng cứ, ý kiến của Kiểm sát viên.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Krông Ana, tỉnh Đắk Lắk nhận định:

[1]. Về thẩm quyền giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị H là người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại thôn Q, thị trấn B, huyện K, tỉnh Đắk Lắk. Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự: Việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Krông Ana, tỉnh Đắk Lắk.

[2]. Xét yêu cầu của ông Nguyễn Văn T về việc yêu cầu tuyên bố bà Nguyễn Thị H mất năng lực hành vi dân sự: Ngày 17/3/2025, Tòa án nhân dân huyện Krông Ana, tỉnh Đắk Lắk nhận được đơn yêu cầu của ông Nguyễn Văn T, về việc yêu cầu tuyên bố bà Nguyễn Thị H mất năng lực hành vi dân sự. Để có căn cứ giải quyết đơn của ông Nguyễn Văn T theo quy định của pháp luật, ngày 15/5/2025, Tòa án nhân dân huyện Krông Ana, tỉnh Đắk Lắk đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 03/2025/QĐ-TCGĐ, trưng cầu Trung tâm P để thực hiện giám định : Bà Nguyễn Thị H có bị mất năng lực hành vi dân sự hay không.

Tại bản Kết luận giám định pháp y tâm thần số 111/KLGĐ, ngày 26/5/2025 của Trung tâm P đã kết luận:

"Đương sự: Nguyễn Thị H; Sinh năm 1983; Giới: Nữ; Nơi cư trú: Thôn Q, thị trấn B, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

Kết luận về y học: Hiện tại đương sự bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng/Hội chứng Down (Theo bảng phân loại bênh Quốc tế lần thứ 10-ICD10, có mã bệnh F72.6/90).

Kết luận về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi:

Hiện tại đương sự: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi."

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự quy định:

"1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần."

Do đó, việc ông Nguyễn Văn T là bố của bà Nguyễn Thị H có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị H mất năng lực hành vi dân sự là phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự, nên được chấp nhận.

[3]. Về chi phí trưng cầu giám định: Người yêu cầu ông Nguyễn Văn T phải chịu chi phí trưng cầu giám định (ông T đã nộp và đã chi phí xong).

[4]. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Do ông Nguyễn Văn T đã trên 60 tuổi và có đơn xin miễn tiền lệ phí Tòa án. Căn cứ Điều 2 Luật Người cao tuổi; điểm đ khoản 1

Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016: Ông Nguyễn Văn T được miễn nộp tiền lệ phí tòa án giải quyết việc dân sự.

[5]. Xét đề nghị của Viện kiểm sát nhân dân huyện Krông Ana là phù hợp quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149; các Điều 361, 371, 372, 376 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

- Căn cứ Điều 22 Bộ luật dân sự;

- Căn cứ Điều 2 Luật Người cao tuổi; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Văn T.

Tuyên bố bà Nguyễn Thị H; sinh năm 1983; Giới: Nữ; Địa chỉ: Thôn Q, thị trấn B, huyện K, tỉnh Đắk Lắk mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về chi phí trưng cầu giám định: Người yêu cầu ông Nguyễn Văn T phải chịu chi phí giám định (ông T đã nộp và đã chi phí xong).

3. Về lệ phí: Ông Nguyễn Văn T được miễn nộp tiền lệ phí Tòa án giải quyết việc dân sự.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

Nơi nhận:
-TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND tỉnh Đắk Lắk;
- VKS huyện Krông Ana;
- THADS huyện Krông Ana;
- UBND TT Buôn Trấp;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ,VT.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Đỗ Văn Thành